

Kandidat, der søger Præstefald; men det giver i alt Fald ikke den Sikkerhed, som en udtrykkelig Bestemmelse i Loven, saaledes som den foreslaaede, vil medføre. Vil man nu gjøre den Indvending, at det i mangfoldige Tilfælde vil kunne være vanskeligt for en Kandidat, at faae Afgang til saaledes et Aar igjennem at øve sig, saa vil jeg sige, at for det Første vil vistnok det Forhold ikke hyppigt indtræde, at dette skulde være forbundet med stor Vanskelighed for dem, der ønske at komme ind i den præstelige Virksomhed; men det er i alt Fald bestemt, at det staar i Kongens Magt at kunne i særegne Tilfælde i større eller mindre Omfang fritage for denne Bestemmelse. Jeg skal nu strax bemærke, at man ikke maa sige, at det altsaa er en Myndighed, som lægges i Regjeringens Haand. De Herrer ville selv let kunne bemærke, at dette er Noget, som ogsaa vil kunne blive benyttet i de valgberettigede Menigheders Interesse. Det kunde netop være, at disse ønskede at faae til deres Sjælesørger en Mand, som ikke var istand til at fyldestgjøre denne Betingelse, og naar det saa paa den anden Side maatte erkjendes, at denne Betingelses Opfyldelse ikke er ubetinget nødvendig, for at en Mand kan være fuldstændig vel stiftet til den præstelige Gjerning, fordi han paa anden Maade har viist, at han var istand dertil, saa kan der vistnok ikke være Noget at erindre imod, at der indrømmes Regjeringen Afgang til at kunne i særegne Tilfælde enten i det fulde Omfang eller kun tilbøielig fritage den Paagjældende derfor. Man behøver saa meget mindre at være ængstelig herfor, som den theologiske Kandidat efter de bestaaende Regler skal aflægge Prøve, sørend der for ham kan være Spørgsmaal om at søge Embede. Han skal nemlig dels underkaste sig at holde en Prædiken, hvorfor han faar Karakter, og dels afholde eller foretage en katekettisk Prøve, saaledes at der i alt Fald i de Tilfælde, hvor en Afvigelse fra Lovforskriften er fornøden, vil være tilstrækkelig Afgang til at kunne sikre sig, at han har den fornødne Dygtighed. Dette med Hensyn til mit Vædringsforslag, hvad den første Paragraf angaar. Med Hensyn til den anden af mig foreslaaede Paragraf, som fastsætter Betingelsen for at blive optaget som Embedsmand i de forskjellige Klasser, hvori Præstefaldene skulle inddeles, er der, hvad dette Punkt angaar, af de andre Herrer af Mindretallet opstillet en Bestemmelse, som jeg ikke kan finde heldig. Det er den, at det med Hensyn til Oprykningen til en højere Klasse skulde fastsættes i Loven, at visse Stillinger skulde give Afgang dertil, nemlig som Kateketer, personelle Kapellaner og de, der have været ansatte som Lærere ved de lærde Skoler, ved Seminarier og andre Statsinstitutter. For det Første tror jeg, at det er meget lidet heldigt saaledes gjennem en Lov at ville fastsætte som ufravigelig Regel, at saadan Afgang skulde tilkomme dem, der have været i en saadan Stilling. Der er Forhold, som gjøre, at

man ikke skal flaa noget Saadant fast gjennem en Lov. Men jeg skal, idet jeg tror, at dette er temmelig klart for Enhvers Blif, gjøre opmærksom paa, at hvis man optog en saadan Bestemmelse i Loven, vilde det komme til at medføre det forunderlige Resultat, at en ved et eller andet Statsinstitut — dette er allerede et betænkeligt Udtryk at bruge — ansat theologisk Kandidat, der f. Ex. er Lærer i de mathematisk eller tekniske Discipliner, skulde efter denne sin Stilling, isølge denne Lov, have Afgang til at søge en Plads med præstelig Virksomhed, hvad han ellers ikke kunde med de Fortrin, Loven gaar ud paa at tillægge ham. Men man vil dernæst, tror jeg, ved at optage Forslaget, som det foreligger fra Mindretallets andre Medlemmer, komme til at lægge Regjeringen Hindringer iveien med Hensyn til Ordningen af Forhold, der uden at have nogen egentlig stor Betydning dog ville komme til at drage ind under Lovgivningens Omraade saadanne Ting, som aabenbart henhøre og stadigt have henhørt under den administrative Myndighed, og ville komme til at hæmme Regjeringens Virksomhed med Hensyn til Forbedringer og Forandringer i forskjellige Forhold, som slet ikke høre ind under Lovgivningsmagtens Omraade. Det er disse Grunde, som have bevæget mig til at stille de to Vædringsforslag. Det tredje Forslag, jeg har stillet, nemlig om en Forandring i § 3, hænger sammen dermed og vedkommer ikke Realiteten.

P. C. Olsen: Jeg har, som det vil ses af Betænkningen, troet at burde indtage den Stilling til det foreliggende Lovforslag og de dertil stillede Vædringsforslag, at jeg ikke kan tillægge noget af dem paa dette Trin og navnlig ikke kan anse det for rigtig og hensigtsmæssigt at vedtage en Lov som den foreliggende, saalænge ikke Sagen om Præsternes Lønning er ordnet. Jeg har til Støtte for denne min Betragtning henvist til, at denne Betragtning ogsaa deltes af Folkethinget det første Aar, da denne Sag var for, og navnlig den første Gang, da den kom til Afstemning ved 2den Behandling, idet Folkethinget dengang vedtog en Dagsorden, hvori det udtalte, at skjøndt det delte Overbevisningen om Rigtigheden af den Grundtanke, hvorpaa Lovforslaget hvilede, fandt det dog ikke hensigtsmæssigt, før en Lov om Præsternes Lønning var vedtagen, at vedtage det, og det gik derfor over til den næste Sag paa Dagsordenen. Nu have de øvrige Medlemmer af Udvalget henvist til at jeg ikke med nogen Ret kunde paaberaabe mig denne Dagsorden, thi dengang den blev vedtagen, havde man ikke forhandlet Lønningsloven, hvormod man nu har forhandlet den flere Gange, og den har været sin Afslutning nær. Denne Grund vil ikke at tillægge Dagsordenen videre Vægt gjælder navnlig ikke for den ærede Ordførers Bedkommende, thi den ærede Ordfører har jo i Samlingen 1867—68 netop fremdraget denne Dagsorden til